

відслідковувати прогрес кожного учня, створювати класи, експортувати Excel і PDF-звіти тощо.

Усі перелічені сервіси є автоматизованими системами онлайн тестування, метою яких є забезпечити майбутнього вчителя доступним інструментом для організації та проведення контролю знань й обробки результатів тестування. Отже, сучасні технології дозволяють виводити тестування на новий рівень – в онлайн середовище. Використання онлайн тестів під час дистанційного та змішаного навчання – це вимога інформаційного суспільства, ефективний шлях оптимізації системи діагностики та контролю знань, умінь та навичок з фахових дисциплін, що пропонує додаткові можливості як студенту, так і викладачу [2, с. 75]

Отже, формування професійної готовності майбутніх учителів природничих дисциплін до використання онлайн тестування в умовах дистанційного навчання, а саме – набуття тестової компетентності, є складним процесом, який відбувається упродовж усього часу підготовки здобувачів освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ткаченко А.В. WEB-технології – як засіб посилення практично-орієнтованої спрямованості фахової підготовки майбутнього вчителя фізики / А.В. Ткаченко, Л.О. Кулик // Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівців педагогів у природничій, технологічній та економічній галузях : матер. V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Бердянськ : БДПУ, 2015. – С.159-161.
2. Кухар Л. Використання тестового контролю як засобу моніторингу професійних компетентностей майбутніх фахівців педагогічної галузі / Л. Кухар // Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – Кіровоград : КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – № 8. – Т. 4. – С. 66-76.

ОСОБЛИВОСТІ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З БІОЛОГІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Німко Христина Ігорівна

студентка хіміко-біологічного факультету,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

nimko@chem-bio.com.ua

Барна Любов Степанівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін, Тернопільський національний педагогічний університет імені

Володимира Гнатюка

barna@chem-bio.com.ua

В умовах тривалих карантинних обмежень та воєнного стану перед вчителями закладів загальної середньої освіти України гостро постала проблема організації освітнього процесу, зокрема, контролю навчальних досягнень учнів в

умовах дистанційного навчання. Тривала напружена робота над пошуком нових підходів до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів – невід’ємного структурного компонента освітнього процесу. Адже лише за умови правильної організації навчальної діяльності контроль сприяє розвитку пам’яті, мислення та мовлення учнів, систематизує їхні знання, своєчасно виявляє прорахунки в освітньому процесі, сприяє їх запобіганню.

Переважає більшість вчителів в умовах дистанційного навчання з метою контролю навчальних досягнень учнів використовують тестовий контроль. Сучасні Інтернет-технології надають можливості оптимізувати застосування тестових технологій у процесі навчання й оцінювання учнів (прискорити процедуру проведення тестування і спростити аналіз його результатів). Проведене нами анкетування показало, що з цією метою 30% анкетованих вчителів використовують освітній ресурс «На урок», 45% - «Всеосвіта» і лише 25 % вчителів біології створюють тести самостійно, використовуючи для цього різноманітні сервіси. Вчителі цієї категорії в своїх анкетах зазначили, що їм цікаво складати тести самостійно, бо це дозволяє врахувати всі вимоги навчальної програми і особисті вподобання учнів.

90% анкетованих вчителів вважають, що в умовах дистанційного навчання тестовий контроль є швидким і зручним методом контролю, проте він не позбавлений суттєвого недоліку (недостатня самостійність учнів, тобто можливість учнів скористатися додатковими джерелами для відповіді на запитання). Для того, щоб результат виправдав себе, потрібно ретельно складати запитання, намагатися робити їх цікавими та різноплановими, бо запитання з одним варіантом відповіді швидко набридають дітям. Необхідно розробляти та прописувати критерії оцінювання до кожного завдання, для того, щоб дитина миттєво могла побачити результат своєї роботи.

Окрім того, що розробка та створення тестових завдань повинні відповідати основним загальнодидактичним принципам – науковості, доступності, наочності тощо, створення надійного тестового інструменту повинно здійснюватись за таким алгоритмом: визначення мети тестування; відбір навчального матеріалу для перевірки; побудова специфікації тесту (визначення цілей, завдань, плану, структури тесту, зазначення вимог та правил проведення тестування, оброблення результатів та їх інтерпретації); вибір форматів тестових завдань; конструювання бази тестових завдань; конструювання тесту (побудова композиції тесту в цілому) та оцінювання його валідності; визначення логістики тестування, планування часу виконання тесту й темпу виконання окремих завдань; розроблення інструктивних матеріалів, форми бланку відповідей; проведення тестування з дотриманням процедур і правил тестування; оброблення й аналіз результатів; встановлення валідності методу оцінювання [1].

Перевагами використання мультимедійних технологій під час контролю знань учнів є швидкість, точність та об’єктивність отриманих результатів; можливість використання завдань різного рівня складності, автоматичне

оцінювання, можливість самоконтролю і взаємоконтролю, можливість повторного контролю після роботи над помилками, стимулювання учнів покращити результати своїх знань та вмінь[2]. Позитивним моментом є те, зважаючи на особливості змісту шкільного курсу біології, мультимедійні технології дозволяють використовувати малюнки із зображеннями об'єктів живої природи.

На нашу думку, існують такі можливості застосування мультимедійних технологій на уроці контролю і корекції знань, умінь і навичок:

- зміст: створення завдань різного рівня складності, використання нестандартних ситуацій, які перевіряють набуті знання;
- цілі: організація контролю й самоконтролю;
- умови досягнення позитивних результатів: використання різних способів контролю й самоконтролю знань; рецензування робіт учнів із зазначенням успішного засвоєння інформації та прогалів у знаннях [3].

При розробці тесту необхідно чітко розробити макет презентації. Врахувати, що на кожне запитання можна використати до 3 слайдів: слайд з запитаннями та відповідями, слайд на подію «відповідь правильна» та слайд на подію «відповідь неправильна» та передбачити рефлексію в кінці презентації. Слайд-титул містить інформацію про тему тестування, інтерактивну кнопку про початок тестування. Тест-слайди відображають питання з варіантами відповідей, можуть містити відповідні зображення, мають лінійну схему навігації з можливістю повернення до запитання, щоб відповісти ще раз. Рефлексія сприяє налагодженню зворотного зв'язку, підведенню підсумків тестування.

Можна виділити такі переваги застосування інтерактивних презентацій у вигляді тестових завдань у Power Point:

- 1) можливість вчителю забезпечити зручне і наочне подання матеріалу, створити уніфіковану структуру слайду з питаннями;
- 2) яскраві слайди сприяють розвитку пізнавального інтересу учнів та формуванню мотивації до вивчення теми;
- 3) не потребує доступу до мережі Інтернет.

Використання мультимедійних технологій та можливостей Інтернет дозволяє підняти на новий рівень якість та ефективність систем тестування знань. Можна прогнозувати, що мультимедійна складова даних систем буде постійно зростати і їх використання буде відігравати важливу у роль в галузі освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Савицька Т.Б. Тест як засіб оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з хімії та біології. Електронний ресурс. URL: <https://naurok.com.ua/test-yak-zasib-ocinyuvannya-navchalnih-dosyagnen-zdobuvachiv-osviti-z-himi-ta-biologii-204059.html> (дата звернення 19.05.2022 р.)

2. Створення діалогових систем перевірки знань в Power Point. Електронний ресурс. URL: <https://vseosvita.ua/library/stvorena-dialogovih-sistem-perevirki-znan-v-powerpoint-180631.html> (дата звернення 12.05.2022 р.).
3. Пищик О. В. Методика використання мультимедіа-технологій на уроці. *Класному керівнику. Усе для роботи*. 2013. № 2 (50). С. 6-11.

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОГО ІНСТРУМЕНТУ SLIDO В ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Генсерук Галина Романівна

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформатики та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

genseruk@tnpu.edu.ua

Мартинюк Сергій Володимирович

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

sergmart65@tnpu.edu.ua

Сучасні студенти дуже добре володіють технологіями, навчаються самостійно, шукають швидкі та стислі відповіді для вирішення негайної проблеми та відповідають на запитання кількома клацаннями на мобільному пристрої. Студенти очікують, що викладачі перейдуть від традиційних лекцій до педагогіки з більшою взаємодією студента з матеріалом, викладачем та одногрупниками [1].

Для демонстрації навчального контенту сучасному викладачеві потрібні знання з таких напрямів: навчання студентів (педагогічні знання), викладання (навчальні знання), а також освітні цілі та організація (знання навчальної програми). В літературних джерелах висвітлено багато особливостей, які характеризують сучасного педагога. Вони включають широкі знання педагогічного змісту, кращі стратегії вирішення проблем, адаптацію до різних студентів, прийняття рішень [2].

Активність студентів можна оцінити активним зворотнім зв'язком з викладачем та активним виконанням завдань, які передбачають співпрацю та комунікацію. Студентів з високою активністю можна охарактеризувати їх залученістю до оцінювання, включаючи оцінювання власних результатів навчання, які були здійснені; виконання будь-яких вправ індивідуально або за консультацією викладача; підготовка усного або письмового звіту про досягнення результатів навчання.

Висока активність студентів та залученість до процесу навчання, включає:

- фізичну, розумову та інтелектуальну діяльність;
- проектну діяльність;
- пошук та використання наявних навчальних ресурсів;
- співпрацю;